

Trøndelag
fylkeskommune

Skoleskyss

Retningslinjer for skoleskyss Videregående skoler

Vedtatt av fylkestinget 25.04.2018 Sak 60/18

Endret av fylkestinget 12.06.2019 Sak 66/19

Innhold

1 Virkeområde og lovhjemler.....	4
1.1 Virkeområde	4
1.2 Skoleskyss mellom bosted og skole.....	4
1.3 Hvem omfattes av ordningen.....	4
1.4 Lovhjemler.....	4
2 Rett til skoleskyss	5
2.1 Avstand mellom bosted og skole	5
2.2 Akseptabel gangavstand.....	5
2.3 Søknad om skyss - Søknadsfrister - Vedtak	5
2.4 Skyss med båt.....	5
2.5 Voksne med rett til videregående opplæring	5
2.6 Skyss for elever med varig eller midlertidig skade/sykdom.....	6
2.7 Skyss som avviker fra skolens ordinære start- og sluttider.....	7
3 Organisering og planlegging.....	7
3.1 Organisering av skyssen	7
3.2 Samordning	7
4 Skysstandard	7
4.1 Reisetid/Ventetid	7
4.2 Tilsyn og reisefølge/ledsager.....	7
4.3 Innlosjering	8
4.4 Sikker skoleskyss.....	8
4.5 Trafikfarlig skoleveg.....	8
5 Elevens bosted	8
5.1. Folkeregistrert adresse/hybel	8
5.2 Delt bosted	8
5.3 Elever med fast bosted i fosterheim	8
5.4 Elever bosatt i institusjon	9
5.5 Avlastningsheim for funksjonshemmede elever	9
5.6 Midlertidig bosted	9
5.7 Heimreiser i helger og ferier.....	9
5.8 Tilskudd til heimreiser for funksjonshemmede internatelever.....	9
6 Elevens skole/opplæringssted	9
6.1 Undervisning utenfor skolens geografiske område	9
6.2 Utplassering og praksis som en del av undervisningen.....	9

6.3 Læringer.....	10
6.4 Elever ved tekniske fagskoler	10
6.5 Hospitanter/utvekslings elever	10
6.6 Elever i private videregående skoler	10
6.7 Opplæring i andre fylker (gjesteelev/landslinjer/statlig vgs)	10
7 Skyssrefusjon.....	11
7.1 Skyssrefusjon/bruk av privat bil	11
8 Transport	11
8.1 Reisebevis.....	11
8.2 Utstyr	11
8.3 Inndragelse av retten til gratis skyss	11
8.4 Skader forårsaket av elev	11
8.5 Streik.....	12
9 Klage	12
10 Økonomisk ansvar	12

1 Virkeområde og lovhjemler

1.1 Virkeområde

Retningslinjene regulerer den lovpålagte skoleskyssen i Trøndelag. Retningslinjene beskriver gjeldende regler og utfyller disse hva gjelder kvalitetskrav og innhold i skyssstilbudet.

1.2 Skoleskyss mellom bosted og skole

Kilde: Opplæringsloven § 7-2 og merknader fra Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) til § 13-4

Skoleskyss er daglig skyss mellom bosted og skole til skolens ordinære start- og sluttider. Skoleskyssen organiseres med kollektivtransport.

Bor eleven på hybel eller internat regnes dette som elevens bosted. Se pkt. 5.1.

Skoleskyssen skal være rasjonell og økonomisk forsvarlig. All skyss skal samordnes. For elever med individuelt tilrettelagt skyss kan dette legge føringer for hente-, kjøre- og/eller ventetid.

1.3 Hvem omfattes av ordningen

Kilde: Opplæringsloven § 3-1, 13-2, 13-4, Forskrift til opplæringsloven

Skyssordningen omfatter elever i offentlige og private videregående skoler, som ifølge folkeregisteret har hjemmeadresse og er bosatt i Trøndelag.

Elever som er hjemmehørende i Trøndelag og går på videregående skoler i andre fylker, kommer inn under ordningen hvis Trøndelag fylkeskommune betaler for skoleplassen.

Elever hjemmehørende i andre fylker må ta kontakt med sin fylkeskommune for å få avklart skyssrettigheter.

1.4 Lovhjemler

Elevs rett til skoleskyss reguleres av:

Opplæringsloven Spesielt kapittel 5, 7 og 13

Forskrift til opplæringsloven

Ot.prp. nr. 46 (1997-98)

Udir-3-2009 Særlige problemstillinger i samband med retten til skyss

Friskoleloven Spesielt § 3-7

Forvaltningsloven Spesielt §§ 17-35

Offentlighetsloven Spesielt § 13

2 Rett til skoleskyss

2.1 Avstand mellom bosted og skole

Elever i den videregående skolen har rett til skoleskyss når gangavstand fra elevens bosted til skolen er over 6 km.

Fylkeskommunens digitale avstandsberegner, <https://skoleskyss.trondelagfylke.no> skal benyttes. Alle beregninger tillegges automatisk 25 meter for å dekke opp for manglende avstand fra nærmeste veg til bostedets inngangsdør. Oppmåling via andre kartverk eller private målinger godtas ikke.

Bostedets inngangsdør og skolens inngang benyttes som målepunkt. Hvis skolen har flere innganger skal elevens skoleveg måles til inngang som er lengst borte fra elevens bosted.

Korteste gangbare veg mellom bosted og skole skal legges til grunn ved beregning av skolevegen. Med gangbar veg menes veger som ikke er skiltet forbudt for gående som for eksempel motorveger og tuneller. Det avgjørende er om vegen fremstår som åpen for allmenn ferdsel. Også private veger og stier som er i allment bruk, kan betraktes som skoleveg.

2.2 Akseptabel gangavstand

Når skyssretten på 6 km er utløst, forventes det at elevene går en rimelig distanse fra bosted til nærmeste holdeplass/stoppested. Norm for akseptabel gangavstand er 3,3 km.

2.3 Søknad om skyss - Søknadsfrister - Vedtak

Det må søkes om skoleskyss hvert år. Informasjon om søknadsfrister og rutiner finnes på fylkeskommunens websider. Svar på søknad om skyss er å anse som enkeltvedtak.

Dersom elever har fått tilbud om skoleskyss på feil grunnlag, for eksempel ved feil avstandsmåling eller ikke oppgitt hybeladresse, kan fylkeskommunen omgjøre vedtaket og inndra retten til skyss.

Skolen skal informere elevene, og eventuelt foresatte om retningslinjene for skoleskyss.

2.4 Skyss med båt

Elever som må benytte båt mellom bosted og skole, har rett til gratis skoleskyss uavhengig av avstanden mellom bosted og skole.

2.5 Voksne med rett til videregående opplæring

Voksne som har fullført grunnskolen eller tilsvarende, men som ikke har fullført videregående opplæring, har etter søknad rett til videregående opplæring og har ordinære skyssrettigheter. Dette gjelder voksne fra og med det året de fyller 25 år.

Voksne som får vanlig videregående opplæring etter opplæringsloven § 3-1 (ordinært inntak) har rett til skyss på lik linje med andre elever, jf. Opplæringsloven § 7-2.

Søkere som følger kurs/opplæring som er spesielt organisert og tilrettelagt for voksne i henhold til § 4A-3, har ikke rett til fri skoleskyss.

2.6 Skyss for elever med varig eller midlertidig skade/sykdom

Generelt

Elever med varig eller midlertidig funksjonshemming/skade har rett til fri daglig skoleskyss uavhengig av avstand mellom hjem og skole.

- Varig funksjonshemming
Elever med varig funksjonshemming skal søke om skyss. Det er egne rutiner for håndtering av dette.
- Midlertidig funksjonshemming/skade
Midlertidig skoleskyss benyttes når eleven har en skade eller en sykdom, og det er nødvendig med transport i en kortere periode. Det er egne rutiner for hvordan man bestiller denne skyssen. Individuelt tilrettelagt skoleskyss etableres kun dersom sakkyndig uttalelse tilsier dette. Dersom skyssbehovet strekker seg over 6 måneder skal det søkes om skyss og fylkeskommunen avgjør skysstilbudet.

Krav til dokumentasjon

Opplæringsloven setter som vilkår for skyss at funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen tilsier at eleven har et reelt behov for skyss. Dette skal dokumenteres med attest fra behandlende lege eller psykolog.

Attesten må inneholde en beskrivelse av skyssbehovet (buss, privat bil, drosje) relatert til sykdommen/funksjonshemmingen, eventuelle særskilte behov, samt angi nødvendig skyssperiode.

Søker er selv ansvarlig for at erklæring foreligger. Skyss kan ikke forventes opprettet i tide dersom det gis mangelfulle opplysninger.

Vurdering av førsteinstans

Det forventes at skolene vurderer legeattester og det reelle skyssbehovet før søknad/bestilling av skyss foretas. Dersom fylkeskommunen i ettertid vurderer attestene til ugunst for eleven og skysstilbudet allerede er etablert, vil skolen få fakturaen for skyssen.

Fylkeskommunens vurdering

Fylkeskommunen tar stilling til om eleven er funksjonshemmet i forhold til bruk av buss eller om det foreligger et følgebehov.

Som grunnlag for vurdering, innhentes det attest fra behandlende lege/psykolog. Legeattesten må inneholde opplysninger om på hvilken måte eleven er funksjonshemmet i forhold til transport, hvilket transportmiddel som er nødvendig og varigheten av transportbehovet.

Andre forhold

- Elever som er innvilget skoleskyss med drosje på medisinsk grunnlag gis, i enkeltstående tilfeller, anledning til å ta med venner hjem fra skolen i samme drosje, forutsatt at det er plass i bilen og at det ikke medfører merkostnader.
- Elever som er innvilget personlig assistent gis anledning til å ta med assistent i drosjen i henhold til opplæringsloven.
- Fylkeskommunen dekker utgiftene til skyss fra bosted til riding/bading om morgenen, og fra riding/bading til bosted om ettermiddagen for funksjonshemmede elever. Kostnaden til kjøring mellom skole og riding/bading i skoletida må skolen dekke.

2.7 Skyss som avviker fra skolens ordinære start- og sluttider

Retten til skyss gjelder kun til skolens ordinære start- og sluttider.

Det gis ikke skyssrett til individuelle skoletider, som for eksempel når undervisning starter senere eller slutter tidligere, ved heldagsprøver, skoleavslutning, elevkvelder, forberedelser til arrangement, ekskursjoner mm. Jf. Pkt. 3.2

3 Organisering og planlegging

3.1 Organisering av skyssen

Det skal organiseres og tilrettelegges et skyssopplegg som er rasjonelt og økonomisk forsvarlig. Selv om det eksisterer en individuell rett til skoleskyss, må det gis rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen. Søkere må akseptere behandlingstid før skyssstilbudet blir etablert.

3.2 Samordning

Det legges opp til felles skyssordning for grunnskole og videregående skole. Det vil derfor være viktig at start- og sluttider, ferie, fridager og planleggingsdager samordnes. De videregående skolene skal ta organisering av skyss med i vurderingene når skolerute samt skolens start- og sluttider fastsettes.

De videregående skoler som ikke følger felles skolerute for fylket eller det enkelte skyssområde, må selv organisere og dekke merkostnader med skyssen de dager/tider som er avvikende.

4 Skysstandard

4.1 Reisetid/Ventetid

Skoleskyssen skal organiseres på en slik måte at elevene får en akseptabel reisetid. Dersom reisetiden blir for lang, må innløsning vurderes.

Daglig ventetid ved bruk av rutegående transportmidler som overstiger en norm på 120 min. utløser ekstraordinær skyss. Ventetid vil være før ordinær starttid og etter ordinær sluttid samt ventetid undervegs på korresponderende ruter.

4.2 Tilsyn og reisefølge/ledsager

Skolen er ansvarlig for elever som har rett til tilsyn. I tilfeller hvor elever ikke kan reise alene og det er påkrevd med reisefølge/ledsager, har den enkelte skole ansvaret for å organisere og finansiere slikt reisefølge. Finansieringen skal dekke skysskostnader og andre utgifter knyttet til reisefølge/ledsageren.

Elever som har behov for hjelp til klargjøring før eller etter skyss må få dette av foresatte eller ansatte ved institusjon/skole. Elever som kan ha behov for medisiner underveis i transporten må ha med ledsager.

Skyss med individuelt tilrettelagt transport skal samkjøres så fremt det ikke er dokumentert behov for alenebil.

4.3 Innlosjering

Innlosjering er et alternativ til skyss i særlige tilfeller. Skoleeier skal hjelpe til med å skaffe losji for elever i videregående skole som bor slik til, eller som har så lang veg, at de ikke kan benytte daglig skyss til skolen. Dette gjelder også hvis daglig skyss ikke er økonomisk forsvarlig.

4.4 Sikker skoleskyss

Skoleskyssen i Trøndelag følger nasjonale forskrifter om sikring av skolebarn i buss. I utgangspunktet skal alle skyssberettigede elever ha sitteplass med setebelte, men forskriftene gjelder ikke bybusser (registrert i klasse 1).

Det kan ikke påregnes sitteplass hvis elever velger å reise med avgang utenom skolens ordinære start- og sluttid og når skoleskyssen utføres med ordinær rutebuss.

Elevenes rett til et godt psykososialt miljø gjelder også på skolevegen, og dermed også under skoleskyssen. Elevene skal således slippe å oppleve krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme. Et tiltak for å hindre for eksempel mobbing, kan være at skolen må sette inn tilsyn på skyssen.

4.5 Trafikkarlig skoleveg

Trøndelag fylkeskommune følger de nasjonale reglene om rett til skoleskyss. Opplæringsloven omtaler trafikkarlig veg kun for grunnskoleelever.

5 Elevens bosted

5.1. Folkeregistrert adresse/hybel

Retten til skoleskyss gjelder mellom bosted og opplæringssted. Det er normalt elevens folkeregistrerte adresse som er elevens bosted, jf. pkt. 5.2.

For elever som har borteboerstipend er hybel bosted.

For myndige elever blir elevens adresse i folkeregisteret lagt til grunn som bosted.

Elever som bor midlertidig andre steder, f.eks. hos familie eller venner, har ikke skyssrett.

Elever som flytter fra hybel til foreldrenes heim i løpet av skoleåret, må informere skolen og avslutte ordning med borteboerstipend før de får dekket skoleskyss.

5.2 Delt bosted

Elever har rett til skyss til/fra skolen til/fra begge foreldres bostedsadresser når eleven har delt bosted og dette er skriftlig dokumentert. Det forutsettes en fast og forutsigbar plan over når eleven bor hos den enkelte foreldre.

5.3 Elever med fast bosted i fosterheim

Skyss mellom fosterheim og skole dekkes på lik linje som skyss mellom bosted og skole. Det fylke som har fattet vedtak om omsorgsovertakelse, har det økonomiske ansvaret for skyssen.

5.4 Elever bosatt i institusjon

Når det blir gjort vedtak om plassering av elever i institusjon etter barnevernloven, er det den fylkeskommunen hvor institusjonen ligger som har ansvaret for å oppfylle retten til skoleskyss. Dersom eleven kommer fra et annet fylke, har fylkeskommunen der institusjonen ligger rett til refusjon av utgifter til opplæring og skoleskyss fra heimfylket.

5.5 Avlastningsheim for funksjonshemmede elever

Funksjonshemmede elever har rett til skyss mellom avlastningsheim og opplæringssted uavhengig av avstand. Det kan likevel, etter en konkret vurdering, trekkes en grense for hvor langt unna avlastningsheimen kan ligge fra skolen.

5.6 Midlertidig bosted

Elever som blir tatt hånd om av barnevernet kan få midlertidig bosted på en korttidsinstitusjon eller tilsvarende. Barnevernet har det administrative og økonomiske ansvaret for skyssen i denne perioden fram til eleven har fått et fast bosted.

5.7 Heimreiser i helger og ferier

Elever som bor på hybel/internat får ikke dekket utgifter i forbindelse med heimreiser i helger, ferier eller på fridager.

5.8 Tilskudd til heimreiser for funksjonshemmede internatelever

Funksjonshemmede internatelever kan søke om skyssrefusjon for 6 heimreiser utover de heimreiser som skolen dekker og 1 reise for foresatte. Vedtaket om heimreiser fattes av fylkeskommunen.

6 Elevens skole/opplæringssted

6.1 Undervisning utenfor skolens geografiske område

Skolen har det økonomiske ansvaret for skyss dersom undervisning eller andre pedagogiske tiltak, en eller flere dager i uka, er lagt utenfor skolens geografiske område.

Fylkeskommunen har det økonomiske ansvaret ved slik skyss for funksjonshemmede elever.

6.2 Utplassering og praksis som en del av undervisningen

Elever som er utplassert i arbeidslivet eller ute i annen praksis, har rett til skyss/full skyssgodtgjørelse på samme vilkår som gjelder for daglig skyss mellom bosted og skole. Det forutsettes at praksis eller utplassering av elever er en obligatorisk del av undervisningen i faget.

Praksiselever skal bruke det eksisterende bussrutetilbudet i den grad det er mulig. Reisebevis utstedes eller justeres i henhold til skyssbehovet for den perioden eleven er i praksis. Skyssbehov utover busstransport som transport med drosje, bruk av privat skyssmiddel og tog organiseres og dekkes av den enkelte skole.

Dette gjelder ikke private videregående skoler. De mottar ikke offentlige midler til alternativ skyss og det dekkes derfor av fylkeskommunen.

Elever med nedsatt funksjonsevne har rett til alternativ skyss mellom hjem og praksisplass dersom ordinært kollektivtilbud ikke kan benyttes.

6.3 Lærlinger

Lærlinger defineres ikke som elever og har derfor ikke rett til skyss etter opplæringslovens bestemmelser. Elever som får sluttopplæring på skole og ikke i bedrift, fremstiller seg til fag- eller svenneprøve som elever og vil derfor ha rett til skoleskyss på lik linje med andre elever jf. Opplæringslovens § 7-2.

6.4 Elever ved tekniske fagskoler

Elever ved teknisk fagskoler har status som studenter og omfattes ikke av opplæringslovens bestemmelser. De har dermed ikke rett til skyss eller skyssgodtgjørelse.

6.5 Hospitanter/utvekslingselever

Dette regnes ikke som ordinær opplæring og fylkeskommunen har ikke ansvar for skyss

6.6 Elever i private videregående skoler

Elever ved privatskoler som mottar statsstøtte, har rett til skyss etter reglene i opplæringsloven § 7-2 om skyss og innlosjering i den videregående skolen, § 7-3 om skyss for funksjonshemmede og midlertidig funksjonshemmede, skadde og syke, og § 7-4 om reisefølge og tilsyn.

Retten til skyss, reisefølge og tilsyn for elever i private videregående skoler gjelder bare innenfor fylkesgrensen i det fylket der eleven bor. Dette gjelder også for elever med funksjonshemming eller midlertidig skade eller sykdom.

Når eleven reiser ut av fylket har fylkeskommunen ansvar frem til fylkesgrensen.

6.7 Opplæring i andre fylker (gjesteelev/landslinjer/statlig vgs)

Elever hjemmehørende i Trøndelag som etter avtale med Trøndelag fylkeskommune får opplæring i andre fylker, kommer inn under skyssordningen.

Elever hjemmehørende i Trøndelag som går på private videregående skoler godkjent etter friskoleloven eller statlige videregående skoler, kommer inn under skyssordningen uten krav om avtale med fylkeskommunen.

All flytting i skoletiden må dokumenteres ved innsendelse av kopi av flyttemelding.

Refusjon av reiseutgifter betales etter billigste reisemåte med kollektivt transportmiddel og må avklares med heimfylket snarest mulig etter skolestart.

Fylkeskommunen har ikke ansvar for skyss når eleven selv velger et annet tilbud om videregående opplæring enn det fylkeskommunen gir.

7 Skysstrefusjon

7.1 Skysstrefusjon/bruk av privat bil

Skyssberettigede elever kan innvilges godtgjørelse for bruk av egen bil eller foreldreskyss. Det gjelder når:

- det ikke er tilgjengelig rutetilbud på den aktuelle reisestrekningen.
- gangavstanden på delstrekning mellom bosted og transportmiddel er over 3,3 km.
- daglig samlet ventetid ved bruk av rutegående transportmiddel overstiger 120 min.
- legeerklæring bekrefter at eleven bør ha mulighet for å kjøre egen bil.

Full skyssgodtgjørelse innebærer at elev/foresatte får dekket de faktiske skysskostnader som er nødvendig. Skyssopplegg skal godkjennes på forhånd. Kostnadene skal dokumenteres.

Elev/foresatte som velger å kjøre selv til skolen, uten at dette på forhånd er innvilget av fylkeskommunen, får ikke dekket reiseutgifter.

8 Transport

8.1 Reisebevis

Elever som har rett til skoleskyss får tildelt reisebevis i henhold til skyssbehov. Ved full skyssrett tilsvarer dette to reiser pr dag i skoleårets 190 dager.

- Reisebeviset gjelder til/fra skolen/heimen.
- Det er ikke gyldig i skolens ferie- og fridager.
- Reisebeviset er personlig og ikke kan overdras til andre.
- Ved tap eller skade meldes dette til skolen. Skolen kan låne ut midlertidig bevis.
- Eleven må påregne å dekke erstatning for tap eller skade.
- Det gis ikke rett til gratis skyss eller refusjon hvis eleven ikke har med beviset.

Eleven gis, via reisebeviset, anledning til å benytte seg av ordinært rutetilbud mellom skolen og heimen også utenom ordinær start- og sluttid, forutsatt at bussen har ledig kapasitet. Det kan da ikke stilles krav til sitteplass/setebelte.

8.2 Utstyr

Ekstra utstyr som ski, akebrett, sykler etc. kan i enkelte tilfeller medbringes etter forhåndsavtale med transportør. Det betinger at det er forsvarlig og at kjøretøyet har kapasitet. Ekstra kostnader dekkes ikke.

8.3 Inndragelse av retten til gratis skyss

Retten til fri skyss kan inndras hvis den er gitt på grunnlag av uriktige eller feilaktige opplysninger. Skyssbeviset kan inndras i kortere perioder hvis eleven misbruker eller forsøker å misbruke skoleskyssordningen.

8.4 Skader forårsaket av elev

Skadeverk forårsaket av elev i forbindelse med skyssen, dekkes ikke av fylkeskommunen.

8.5 Streik

Kilde: Brev datert 11.11.96 fra Kirke-, Utdannings- og Forskningsdepartementet

Fylkeskommunen har ikke praktisk eller økonomisk ansvar for alternativ skyss ved streik blant lærere eller transportører.

9 Klage

I henhold til forvaltningsloven kan enkeltvedtak påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse. For elever i videregående skole vil klageinstansen være fylkeskommunens klagenemnd.

Klage sendes til fylkeskommunen v/Samferdselsavdelingen som først har truffet vedtaket. Administrasjonen kan omgjøre vedtaket til fordel for klager. Opprettholdes vedtaket, oversendes klagen til fylkeskommunens klagenemnd som fatter endelig vedtak.

10 Økonomisk ansvar

Kilde: Opplæringsloven § 13-4

Fylkeskommunen skal finansiere skyss til videregående opplæring i samsvar med opplæringslovens §§ 7-2, 7-3 og 7-4 med tilhørende forskrifter.